

Tájékoztató az erdők tűzvédelmi szabályairól és a szabadtéri tűzgyújtás lehetőségeiről

Tisztelt Hölgyem/ Uram!

Magyarországon két fokozottan tűzveszélyes időszakot különíthetünk el. Az egyik kora tavasszal, hóolvadás után közvetlenül, amikor a kizöldülés előtt elsősorban rét és tarlóégetések következtében gyullad meg az erdő, elsősorban lombos erdőtelepítésekben és felújításokban okozva igen jelentős károkat.

A második veszélyeztetett időszak a nyári hónapokra esik, amikor a leghosszabb a csapadékmentes, forró időjárási viszonyok következtében az erdei avar és tűlevélréteg teljesen kiszárad. Ezek az erdőtüzek elsősorban eldobott cigarettacsikkek és a tűzgyújtási tilalom ellenére meggyújtott tábornüzek, nyári gazégetés következtében keletkeznek, elsősorban erdei és fekete fenyves állományokban, valamint idősebb lombos állományokban.

A magyarországi erdőtüzek 99 %-a (!) emberi gondatlanság vagy szándékosság miatt keletkezik.

A klímaváltozás következtében, a korábbinál forróbb nyarakon nem a tüzek száma nőhet meg jelentősen, hanem a terjedési sebessége és intenzitása. Így esetenként jóval nehezebb őket eloltani, és jóval nagyobb területet érintenek, mint korábban.

Az előbbieken alapján látható, hogy az erdők tűz elleni védelmének kiemelten fontos szerepe van mind az erdőgazdálkodás, mind a tűzvédelem oldaláról.

Mindezek alapján az erdőőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet és az erdők tűz elleni védelméről szóló módosított 4/2008 (VIII. 1.) ÖM rendelet vonatkozó bekezdései szerint az alábbi tájékoztatást adom.

Erdők tűzvédelmi besorolása

A NÉBIH (a továbbiakban: erdészeti hatóság) az erdőket erdőrészletenként **tűzvédelmi kategóriába** sorolja és a besorolást hivatalos honlapján térképi és táblázatos formában közzéteszi.

Az erdők tűzvédelmi besorolása az alábbi kategóriákba történik:

1. Nagymértékben veszélyeztetett kategóriába tartozó erdők:
 - a) Erdeifenyő és feketefenyő elegyes és elegyetlen állományok
 - b) Közönséges boróka állományok
 - c) Lombos (tölgy, cser, akác - csak fenyő elegyes) erdőfelújítások és erdőtelepítések 5 méteres magasságig
2. Közepesen veszélyeztetett kategóriába tartozó erdők:
 - a) A nagymértékben veszélyeztetett kategóriába nem sorolt egyéb fenyves fiatalosok
 - b) Tölgy, cser állományok, karsztbokorerdők 5 méteres magasság felett

c) A 2 évnél régebbi felújítandó üres vágásterületek
3. kismértékben veszélyeztetett terület.

Bács-Kiskun megye **nagymértékben veszélyeztetett** megyének került besorolásra a következő szempontok alapján: az egyes társulások biomassza-dinamikai és tűzökológiai viszonyai, az adott településhatárhoz tartozó közepesen és nagymértékben veszélyeztetett terület aránya az összes erdőterülethez képest, az adott megyében a közepesen és nagymértékben veszélyeztetett terület aránya az összes erdőterülethez képest, az elmúlt évek tűzkár-statisztikai adatai, a regionális szocio-ökonomiai viszonyok, a geológiai, talajtani viszonyok, az időjárási viszonyok.

Védelmi tervek

Védelmi tervet kell készítenie annak az erdőgazdálkodónak, akinek a kezelésében lévő erdőben a nagymértékben és a közepesen veszélyeztetett terület összesített mérete meghaladja a 100 hektárt.

A védelmi terv tartalmazza:

- A kérdéses terület vagy területrész jelenlegi helyzetének leírását a megelőzést és a megfigyelést szolgáló rendszerekre és a rendelkezésre álló tűzvédelmi eszközökre tekintettel, beleértve az erdőtűz elleni védelem módszereinek és technikáinak leírását is,
- beszámolót a megelőző öt év erdőtüzeiről, valamint ezen tüzek feltárt okainak leírását és elemzését,
- a tízéves tervidőszak végére elérendő célokat a főbb tűzkeletkezési okok megszüntetésére és csökkentésére, továbbá a megelőzési, megfigyelési és ellenőrző rendszerek javítására,
- a célok elérése érdekében tervezett intézkedések leírását,
- az erdők tűzvédelmét végző szervezetek és személyek a feladat elvégzésével összefüggésben szükséges adatait, részvételük összehangolásának módját.
- A védelmi tervet az erdőgazdálkodó megküldi a székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatósághoz.

Egyszerűsített védelmi tervet kell készítenie a 10 hektárt meghaladó **nagymértékben** veszélyeztetett, vagy a 20 hektárt meghaladó **közepesen** veszélyeztetett területet kezelő erdőgazdálkodónak.

Az egyszerűsített védelmi terv tartalmazza: a veszélyeztetett terület leírását, a megelőző intézkedéseket, a tűz esetén értesítendő szervek elérhetőségét, a tűz esetén igénybe vehető eszközöket és azok elérhetőségét.

Erdőtűz – Tűzoltás

Tilos az erdőben közvetlenül vagy közvetve tüzet okozó tárgyak elhelyezése.

Aki erdőtűzet vagy tűzveszélyt észlel és azt eloltani, illetve elhárítani nem tudja, köteles a tűzoltóságot, az erdészeti hatóságot vagy az erdőgazdálkodót haladéktalanul tájékoztatni

A lakott erdészházaknál és az üzemelő turistaházaknál gondoskodni kell az állandó tűzjelzési lehetőségéről. Az erdőgazdálkodó köteles az erdőben dolgozók riasztását megszervezni.

A 100 hektárnál nagyobb, nagymértékben és közepesen veszélyeztetett terület erdőgazdálkodója köteles

- a) az általa kijelölt erdészeti létesítményekben legalább 30 személy részére az erdőtűz oltására alkalmas felszerelést készenlétkben tartani,
- b) az erdőtűz oltására megfelelő munkacsoport, felszerelés és jármű készenlétkben tartásáról gondoskodni.

Az erdőgazdálkodó köteles intézkedni arról, hogy az erdőtűz után a területet 24 órán át őrizték, és az égett terület szélén – ahol lehetséges – a talajt legalább 1 méter szélességben felszántásák.

Az erdő tűzvédelméért az erdőgazdálkodó felelős!

Erdővédelmi és tűzvédelmi bírságot köteles fizetni, aki az erdő és a szabadtéri tűzgyújtás tűzvédelmi előírásait megsérti!

Tűzgyújtási tilalom

A fokozott tűzveszély időszakának kihirdetése és visszavonása a meteorológiai körülményektől, az erdőben található élő és holt biomassza szárazságától és a keletkezett tüzek gyakoriságától függ.

2018. május 8-tól Bács-Kiskun és Csongrád megye területén tűzgyújtási tilalom került elrendelésre.

A tűzgyújtási tilalom fennállásáról tájékozódhat a tűzoltóságokon, a polgármesteri hivatalokban, valamint a www.bacs.katasztrofavedelem.hu honlapon.

Tűzgyújtási tilalom elrendelése esetén tilos tüzet gyújtani erdőben, valamint annak kétszáz méteres körzetében lévő ingatlanokon, még az erre a célra kijelölt sütögető helyeken is! A tűzgyújtási és látogatási tilalom elrendelése a tűz időjárási index értékéhez köthető.

Ide kell érteni a tűzgyújtási tilalom térképen jelölt területeken található tűzrakó helyeket, a vasút és közút menti fásításokat, valamint a parlag és gazégetést is.

Az erdőgazdálkodó a tűzgyújtási tilalom ideje alatt köteles az erdőbe vezető utak, ösvények, nyiladékok bejáratánál és a tűzrakó helyeken az általános tűzgyújtási tilalomra figyelmeztető táblát elhelyezni.

Köteles a tűzgyújtási tilalomra vonatkozó rendelkezések megtartását folyamatosan ellenőrizni. Köteles a veszélyeztetett helyekre a tűz jelzésére alkalmas eszközökkel felszerelt tűzvédelmi őröket (tűzjelző szolgálatot) állítani.

A tűzvédelmi szempontból nagymértékben veszélyeztetett területek esetében ezeken felül az erdőgazdálkodó köteles az erdőtűz oltására megfelelő munkacsoport, felszerelés és jármű készenlétkben tartásáról gondoskodni.

A tűzgyújtási tilalom elrendelése esetén, annak feloldásáig az erdészeti hatóság az erdőbe való belépést és az ott tartózkodást korlátozhatja, illetve megtilthatja.

Megoldás lehet a komposztálás, zöldhulladék gyűjtés.

Tűzgyűjtás, növényi hulladék égetés

Az ingatlan tulajdonosa, használója köteles a területet éghető hulladéktól és további hasznosításra nem kerülő száraz növényzettől mentesen tartani.

Belterületen az önkormányzat rendeletében szabályozhatja, feltételekhez kötve megengedheti az avar és kerti hulladékok égetését. Azokon a településeken, ahol ez nem szabályozott, ott továbbra is tilos belterületen égetni. Égetés előtt tájékozódjon az önkormányzatnál! Ha a konkrét szabályozás nem is írja elő, tanácsos az égetés megkezdése előtt a Tűzoltóságot értesíteni.

Külterületen az ingatlan tulajdonosa, használója a tűzvédelmi hatóság engedélyével legfeljebb 10 ha egybefüggő területen irányított égetést végezhet. A kérelmet 3000 Ft értékű illetékbélyeggel ellátva, legkésőbb az égetés tervezett időpontját megelőző 10. napig be kell nyújtani az engedélyező tűzvédelmi hatósághoz, amit annak beérkezésétől számított 5 munkanapon belül bírálja el.

A tűz őrzéséről és az égetés befejezést követő eloltásáról tűzgyűjtásra jogosult köteles gondoskodni és meggyőződni arról, hogy az nem gyullad újra, erdőtűzet nem okoz.

Védett természeti területen – a kijelölt és a kiépített tűzrakó hely kivételével – tűz gyűjtéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye is szükséges.

Nem minősül tűzgyűjtásnak a gáz égőfej és a zárt tűzterű sütő-, főző-, melegítő eszköz alkalmazása, ha az megfelelő szikrafogóval van ellátva.

A vasút, illetve a közút és az erdő közötti védősávon, valamint az út menti fásított árokparton a száraz növényrészeket és a hulladékot az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységre vonatkozó szabályok szerint lehet elégetni.

Az irányított égetés során a tűz nem hagyható őrízetlenül, és veszély esetén, vagy ha az irányított égetést befejezték, azt azonnal el kell oltani. Az irányított égetés csak úgy végezhető, hogy az a környezetére tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen.

Az irányított égetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni, és a parázslást, izzást – vízzel, földtakarással, kézszerszámokkal – meg kell szüntetni.

Az erdőgazdálkodó a parkerdő területén turisztikai célból és tűzvédelmi szempontból állandó és biztonságos tűzrakó helyet köteles kialakítani, ahol a tűzvédelmi rendelkezések betartásával bárki jogosult tüzet rakni.

Az erdőgazdálkodó köteles a kijelölt tűzrakó hely környékéről az éghető anyagokat eltávolítani, és azt állandó jelleggel az éghető anyagoktól mentesen tartani.

Tűzgyújtást, ha nem kialakított tűzrakó helyen történik, az erdőgazdálkodó engedélyezhet írásban (a vágástéri hulladék égetést kivéve, külterületen a tűzvédelmi hatóság engedélye szükséges!), az engedélyt a tüzet felügyelőnek, gyújtónak magánál kell tartani.

Vágástéri hulladékot az erdőben csak abban az esetben lehet égetéssel megsemmisíteni, ha annak felhasználására és hasznosítására más lehetőség nincs vagy az nem gazdaságos.

Védett természeti területen lévő erdőben kerülni kell a vágástéren történő vágástéri hulladékégetést. Az égetést akkor lehet elkezdni, ha a vágástéri hulladék a faállomány szélétől legalább 30 méterre halomba van rakva, és körülötte legalább 2 méter széles, éghető anyagoktól mentes tűzvédő sávot alakítottak ki.

Indokolt esetben a vágástéri hulladék összegyűjtés nélküli elégetésére, a tűzpászta tisztántartására ellenőrzött tüzet is alkalmazhat az erdőgazdálkodó. Az ellenőrzött tűz olyan folyamatosan ellenőrzött viszonyok között égő tűz, melynek célja a biomassza mennyiségének csökkentése a területen.

Az ellenőrzött tűz tervezett alkalmazását az erdőgazdálkodó **köteles bejelenteni** a területileg illetékes megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságnak, köteles továbbá az érintett területet bemutató térképet, az alkalmazandó égetési technikák leírását és a tűz biztosításához rendelkezésre álló saját eszközeinek listáját részére átadni. Az ellenőrzött tűz irányítását legalább tűzoltó alaptanfolyami végzettséggel rendelkező személy végezheti.

Közutak, vasutak védősávjai

védősáv = tűzpászta: az erdők tűz elleni védelmét szolgáló, mesterségesen kialakított, fátlan terület

A szabadtéren keletkező tüzek megelőzése érdekében a vasút és a közút mindkét oldalán annak kezelője köteles a szélső vasúti vágánytengelytől mérve legalább 4,0 méter széles, a közút szélétől mérve legalább 3 méter széles védősávot kialakítani.

A védősávot éghető aljnövényzettől, gallytól tisztán kell tartani. A folyamatos tisztántartásról, éghető anyagtól mentes állapotban tartásról a védősávval érintett terület tulajdonosa, kezelője, haszonbérelője köteles gondoskodni.

Az erdővel érintkező vagy azon áthaladó vasút és közút kezelője az erdő felőli oldalon köteles 2 méter széles védősávot kialakítani. A védősávot éghető aljnövényzettől, gallytól, cserjéktől, fáktól tisztán kell tartani.

Erdősítéskor a tűzpásztára nem szabad fát telepíteni (magot vetni, csemetét ültetni). A tűzpászta minimálisan 3 méter széles, minden éghető anyagtól mentes, talajjal fedett terület, melynek folyamatos karbantartásáról, azaz gyomtól és egyéb éghető anyagtól mentes állapotban tartásáról az erdőgazdálkodó köteles gondoskodni.

Az erdőgazdálkodó köteles az erdőbe vezető utak, ösvények, nyiladékok bejáratánál, az autóspihenőknél, valamint a tűzrakó helyeken – jól látható módon – az erdőben történő tűzrakásra, a

nyílt láng használatára, a dohányzás szabályaira és a tűzjelzés módjára vonatkozó figyelmeztető, tájékoztató táblákat elhelyezni.

Egyéb tűzveszély

Az erdőben létesített építmények használatára, fűtő- és tüzelőberendezéseinek üzemeltetésére, tűzvédelmére, az építményekben tartózkodó személyek magatartására vonatkozó szabályokat az erdőgazdálkodó, illetve az erdőgazdálkodóval egyetértésben az építmény használója külön jogszabály szerinti tűzvédelmi szabályzatban köteles megállapítani.

Az erdő területén az éghető folyadék tároló helyét, valamint a környezetét legalább 5 méteres körzetben gyomtalanítva, éghető anyagoktól mentesen kell tartani, és az egész területet további legalább 4 méter széles, felszántott és felásott védősávval kell körülvenni. Bekerített tároló helynél a védősávot a kerítés külső oldalán kell létesíteni. Éghető folyadékot az erdei tűzrakó helytől csak 50 méternél nagyobb távolságban lehet tárolni.

A mezőn összerakott kazal, valamint a szérű és roströsvénytároló elhelyezésénél a szélső tárolási egység és a környező közúttól, erdőtől, lábon álló gabonától legalább 25 méter és tűztávolságot kell tartani. Dohányozni szélcsendes időben a kazaltól legalább 30 méter távolságra szabad.

Bármilyen tűzvédelmet érintő kérdésével forduljon bizalommal a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kiskunhalasi Katasztrófavédelmi Kirendeltségéhez!

Kelt.: Kiskunhalas, *elektronikus bélyegző szerinti napon*

Babud Jenő tű. ezredes kirendeltségvezető nevében és megbízásából:

WICKER BALÁZS tű. alezredes
katasztrófavédelmi
hatósági osztályvezető

Cím: 6400 Kiskunhalas, Kőrösi út 15.
Telefon: (+36-77) 421-355
E-mail: kiskunhalas.hot@katved.gov.hu

